Motion of Thanks to the Governor's Address—*Debate Continued*

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮುಂಜುನಾಥ (ತಿಪಟೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ವೈಭವಪೂರಿತವಾದ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಗತವೈಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗ ನ್ಯಾಯ್ಯ ಧರ್ಮಗಳು ನೆರೆಗೊಂಡಿದ್ದವು, ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳು, ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೂಲತಃ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕು ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಲ್ಲ, ಅವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳು ಇವುಗಳ ಒಂದು ನೈಜ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಶಕ್ತಿಯುತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ, ಬಡಜನಗಳಿಗೆ, ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ, ತೊಂದರೆ, ಕಿರುಕುಳ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಕೈಕೊಳ ಹಾಕಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಹತ್ತಿರ ದೂರು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದರು. ಆಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಪಟೂರಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಜನತೆಗೆ, ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಸುಖವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್)

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಲು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಅವರ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಜಾತೀಯ ಮನೋ ಭಾವನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನನಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮನೆಗೋಸ್ಕರ, ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೋಸ್ಕರ ಅದು ಕೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿಚಾರ. ಇತೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರ ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರಿಂದ ನಾವು ಅರಿಸಿಬಂದು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಆ ದಿವಸ ಕೇವಲ ನನಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅವಮಾನವಲ್ಲ ಅದು ಇತೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅವಮಾನ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ತೋರಿಸಿದಂತಹ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಇರುವುದು ಬೇಡ, ಅಲ್ಲದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಬಂಗ್ಲಾದೇಶವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಇರಾಖೆಯ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಜಗಜೀವನರಾಂ ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಗಣ್ಯವಕ್ತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಗಡಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೂ ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲೀ ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಷ್ಟು ಬೇಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನ್ಪ್ರಶ್ಯತಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೇ ಏನಾ ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮುಂಜುನಾಥ್.—ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡ ಬೇಕು. ರೈತರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವು ದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಇತರೇ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಒಂದು ಊರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರಾಗಲೀ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವು ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

2.00 P.M.

ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಸುಮಾರು 30ರಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಅರ್ಜಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬನೂ ಸಹಿತ ಈ ಸ್ಕೀಮಿ ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನರ್ಥವಾಗಿ ಪರಿತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೇ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಇದ್ದಾವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದಾಗಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜನತೆಗೋಸ್ಕರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಗುಂಪುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರೇ ಸಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರು. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ನೂತನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಮತ್ತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಈಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವಾದರೂ, ಯಾವ ಹರಿಜನರು ಇವತ್ತು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಮನೆಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್)

ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಹರಿಜನರು ತಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಬಡ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ನೀರಸವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ, ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಇದು ನಿಯಾಗಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಭಾಷಣವಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾದರೂ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಆಕ್ಕಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ, ಪಾಂಡವಪುರ, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತ ಕಂಗೆಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಮಳೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ, ರೈತನಿಗೆ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಕೈಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ದುಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಅವರು ಏನು ತಾನೆ ಕೊಟ್ಟಾರು ? ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಂತೂ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 26 –27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಾಚಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ 26 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಸಹಿತ ರೈತರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ನೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಜನರ ಸ್ವಭಾವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗವೇ ಇದೆ. ಈ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಕೆಲಸವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ, ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ವಾಗಿ ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ನಾಡು, ಕಾವೇರಿ ಹೊಳೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪಾಂಡವಪುರ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬರೇ ಕೆಂಗಾಡಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೊಂದು ಜೋನ್ ಮಾತ್ರ ವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಾಗುವಾಗ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಟೂಬ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಗ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ

ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿಗೆ 25—30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನುಳ್ಳು ಬರೆದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ.

ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೆಗೆದರೂ ಆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ ಸಾಲುವಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು, ಬೀದಿ ಬಿಕ್ಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಜಪ್ತಿ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಿಗ್‌ವೆರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಅವನಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿ ರೈತನನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರಿಗೆ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಮಾವತಿ ಹೊಳೆಯಿಂದ ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಜೀಪುಗಳು ಓಡಾಡಿ ಇನ್ನೇನು ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಸಿ, ನುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಹಾರಂಗಿ ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಗಚಿ ನೀರನ್ನು ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಗೊರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಣದ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಗೊರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಗಬೇಕು, ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೋಗಬೇಕು, ನಮಗೆ ಬರುವ ನೀರೆಷ್ಟು, ಅದು ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದು ಬರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಬರಲಿ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ರಿಗ್‌ವೆರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ)

ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದುಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಎರಡುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ನಬ್ ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೆ ಇಟ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿಯಾಗದೆ, ಅದರ ವಸೂರಾತಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಅವರಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಸೂಲಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಳೆಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ರೈತನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಬಡ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 20-25 ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುಗಸಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತೀವ್ರ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಮನೆ 7 ವರ್ಷದ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನೆಯವರೂ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಶಾಸಕರಾದ ನಮ್ಮ ರೂಂಗಳಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ 200-250ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಜಾರು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರಂ).—ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ ತಾರೀಖು 24-3-72ರಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವುಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಶಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೇನಿದೆಯೋ ಇದು ವಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸಲಹಾರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಅದನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾದರೆ ಆಗ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಜನ ಎರಡು ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆಂತೂ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದು ಸಮರ್ಥಶಾಲಿಯು ಸರ್ಕಾರವೇ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾಗೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದಂಥವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕೀಸ್ತಾನಗಳ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಭದ್ರತೆಯೊಳಗೆ ಇಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್

ವಾಹನಗಳ ಪೋರ್ಟಫೋಲಿಯೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಬಸ್ಸು, ಛಾಸಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಒಂದುಕಾರನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಈಗಿನಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಪಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಜನರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಏನು ತಾವು ಗಾಂಧೀ ಖಟ್ವಾವಾದಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಆ ಹಿರಿಯರು ಎದುರುಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನುನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಕರುಳನ್ನುಕಿತ್ತುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥಾ ಖಟ್ವಾವಾದಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಆ ಮಂದಿ ಇಂದು ಇಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಒಂದು ಶಂಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಶಂಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ದಕ್ಷ ಹಾಗೂ ನಿಸ್ಪೃಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ತಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ವಿವೇಕಯುತವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತತ್ಪರಿಪಾಲನೆ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇನೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾತ್ಸಾರ ಭಾವನೆ ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೇ ಮೂಲಕಾರಣ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ದಕ್ಷರಾದಂಥ ನಿಸ್ಪೃಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರೀಕ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಳ್ಳೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅರಿತು ನುರಿತಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕದಿರಲಿ, ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಳಸದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಳಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟುನಿಗಾ ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನಾನು ಇನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲೂ ಅದರಲ್ಲೂ ತತ್ಕಾಪಿ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತ್ತದಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಪೇಕ್ಷಕ. ಹಿಂದೆ ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸಬೇಕು ಆನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆಂದು ಒಂದು ರೂಲನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಈಗ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಗುರವಾಗತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒದಗತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೇ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡತನ ನಿರುದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇವರು ಸತ್ಯದ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಈಗ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜೀನುತುಪ್ಪ ಇವುಗಳನ್ನು ನವರಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಇನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯದೇ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಶೇಖರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ಗೃಹಕೃತ್ಯದ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೈವಾಡ ಇರುವುದರಿಂದ ಮನೆ ಎಷ್ಟು ಶುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅವರ ಕೈಲಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗಂಡುವೈದ್ಯರು ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಬಡರೋಗಿಗಳ ಗೋಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಯಾರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ನಿಜಾಂಶವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಉಡುಪನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಜಟಕಾದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ, ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂಬುದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಗಂಡು ಹುಲಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯರು ಈಚೆಗೆ ಹೊರಟು ಬಂದು ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ದೇಶ. ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಮಡಿವಾಳ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯತಕ್ಕವನು ರಾವಣಾಸುರನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಂಥ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ರಾಮಚಂದ್ರನು ಮತ್ತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ, ಕಾರಣ ಅವನ ಮೇರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಅಪವಾದನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾನು ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ನಾನೇನು ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಕೆಲವು ಅಪವಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಂಥ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಆ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಒಂದು ಅಗ್ನಿಕುಂಡವಾಗಿ ಅದರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಬರುವಂತಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಗವಂತನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಬಾವಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಬೇಕಂತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬರ ಕೈಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆ ಹಂಚಿಹೋಗಿ 3-4 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಸೇರಿದೆ. ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರು ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅವರಿಗೆ ಹಿಪ್ಪಲಿ ನೇರಳೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

2-30 P.M.

ನನ್ನ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ರಾಜ್ಯ ಮಾದರೀ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಗಾಂಧಿ ವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾದರಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಪ್ಪಣೆ ಬಂದ ಮೇರೆ ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು, ಅದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡಿ

ಪಿನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Smt. C. NAGAMMA KESHAVA MURTHY (Davanagere).—Madam Speaker, first I support the motion that is before the House today. I thank our Governor for placing before us some very progressive programmes regarding agriculture, land reforms, etc.

But, as I went through the para devoted to education and youth welfare programmes, I was really wonder-struck to note that not a mention is made regarding the Pre-Primary education of the child. We plan and think quite a lot and spend crores and crores of rupees towards higher education, while completely neglecting the most important years of a child. This period between 3 and 5 is the most sensitive period during which the achievement of the child is miraculous and marvellous. Psychologists say that grown-up people take 60 years to achieve what a child has achieved in his first five years. A child is our valuable asset and it is our utmost duty to see that he is properly guided during this delicate period.

Of course, in the bigger towns and cities a few private institutions and individuals do run nursery or Kindergarten or Montessori Schools. But they are very expensive and are out of reach of common man. Regarding the villages, except a very few, the nursery education is completely neglected. So it is my sincere request to the Education Department that it should take up this challenge and meet the educational needs of the child between 3 and 5. Now I request the Finance Minister to provide massive aid to the Education Department or to the Local Bodies to set up nursery schools both in rural and urban areas.

Madam Speaker, the other important problem which, if neglected, shall upset all our plans, projects and programmes is the problem of population control. I am glad to note that five districts in the State have been selected for an intensive Family Palanning Programme. But, what about the other districts ? This problem is equally rampant throughout the State. According to the report of the Bureau of Economics and Statitics, Bangalore, population growth has restrained the per capita income in the State. Though the real income of the State during the years 1956 to 1971 has increased by 73. 4 per cent the per capita income has increased only by 32.3 per cent. This is due to the increase of population by 36 per cent. So the birth boom has curbed the State's growth. Here, I request the Health Minister to plan an intensive State level progromme to check this population growth throughout the State.

Coming to my own Constituency, the problems are too many. Due to the many mills and factories, the labour population is growing day by day. The problems and sufferings of these labourers are quite

(SMT. C. NAGAMMA KESHAVA MURTHY)

varying and need to be tackled immediately. One of the foremost problems facing not only the labourers, but also the other citizens of the State is the housing problem. Now the City has become an important, agricultural and educational centre. The population is increasing by leaps and bounds and it has reached the mark of 1 lakh 10 thousand. But the housing problem has become a bottleneck and so the steep rise in rents and prices of sites. All the sites in and around the City are in the hands of persons who neither construct nor dispose of the sites. They just wait and wait to see the increase in the value of sites in the City. Regarding the surrounding lands where new extensions can be developed the rates per acre go up to 20 to 30 thousand rupees. At this rate, even the Municipality feels it highly impossible to buy, develop and sell the sites at low prices to the poorer classes. So, the common man cannot even hope to have a house of his own even after a decade. Here comes the need to form Trust Boards in smaller towns having one lakh population. This will help in expanding the City in a well-planned way.

Facilities like internal transport in Cities like Davanagere shall be a boon to the poorer classes. The common man cannot afford to hire a taxi, an auto or even a jutka to move about within the City limits. So bus service within the City is a necessity. The M.S.R,T.C. should take up this scheme of introducing bus service within the City limits or if it is not possible, the Government should allow the local Municipalities to have their own City Bus Service facility in their towns.

J.J.M. Medical College is one of the private medical colleges in the State. There are too many allegations against private medical colleges in general and the J.J.M. Medical College in particular regarding the admissions, the regarding the management and regarding the misuse of funds. The admissions are made according to the whims and fancies of the fictitious selection committee members. There are no set and fast rules for the selection of students. So, there are allegations regarding admissions and administration. Neither the citizens are happy about this institution nor the students and their parents who pay heavy admission and yearly fees are happy over it. There is no sound relationship between the management of the Association and the governing council and the staff and the students. The Government should probe into the matter and see that an enquiry is made and suitable action is taken to set right the affairs of this institution.

With these words, I would like to once again support the motion that is before the House today and thank the Chair.

SRI N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Madam Speaker, I rise to make certain observations on the Address delivered by the Governor of Mysore.

Madam, the Governor has referred to the socio-economic objectives of this Government. I cannot understand what type of socio-economic objective this Government is having and in what way socialism is defined by this Government—whether socialism of the type which the Central Government is having before them or whether this Government is having different types of socialism because socialism is defined in many ways. That is why, unless we understand what type of socialism this Government is intending to have, it is very difficult now to assess at this stage.

I have nothing to say against the inspiring, invincible and dynamic leadership of our Prime Minister Smt. Indiraji Gandhi. But whether the slogans given by Indiraji namely "Garibi Hatao" can be implemented at all and whether it would become fruitful in the near future has to be seen because the principles of democracy are being ignored and neglected and social justice is also denied to the majority of the people. So, how can they implement and bring about socialism? If socialism is to prevail and survive, democracy must survive. In the absence of democracy, socialism will never thrive. So, if social justice is denied to a majority or large section of the people who are putting forth their just, legal and proper demands by democratic ways, then I can definitely say that socialism or socialistic pattern of society will not thrive here.

Madam, by habits and customs and socially, culturally and linguistically the Marathi-speaking area which is called a border area forms an integral part of Maharashtra and we the Marathi-speaking people have been requesting since 1956 to merge our area with Maharashtra, but this, our just request, is being rejected and ignored by this and the Central Governments. If social justice is denied to the Marathi-speaking people, then how can they bring about socialism or socialistic pattern of society? When justice was given by the late Prime Minister Pandit Jawaharlal Nehru to Dadra and Nagarhaveli people and when it has been given recently by our Prime Minister to Meghalaya, Punjab and Haryana, they have respected the wishes of the people there. But I fail to understand why the wishes of the Marathi people which have been expressed by democratic ways are being ignored by both the Governments. We the Marathi people have no hatred against any language or any caste but I think that both the Central Government and this Government are having some sort of animosity against the Marathi people and that is why social justice is being denied to them.

As regards Land Reforms and Revenue Administration, I do not want to say much about the lowering of the ceiling on land holdings because the law is to be suitably amended in the next session. As regards Revenue Administration I have to say much. The work of bringing the record of rights up-to-date and the issue of patta books, the

(SRI N. B. SIRDESAI)

Governor says in his address, will be speeded up. But I would like to point out to you, Madam, and through you to the Minister for Revenue that the record of rights have not been brought up-to-date and they have not issued the patta books as yet. Though the former Minister for Revenue had declared on the floor of this House that this work would be speeded up, upto now it is at standstill. The Governor in his address has also stated that 'in order to expedite the disposal of Government waste lands, Special Assistant Commissioners have been appointed in seven districts.' The Consultative Committees for the disposal of land grant cases were constituted and they were functioning but when the Assembly was dissolved the committees were also dissolved and the distribution of waste lands was not carried further. I would request the Minister for Revenue to constitute these committees as early as possible without wasting even a single minute. The lands which were released by the Revenue Department were rocky lands and unfit for cultivation. Such lands should be taken back and they should request the Forest Department to release some cultivable lands for the landless persons. It is stated in the Governor's Address that 'specific areas will be reserved for Ex-service men and their families to whom it is proposed to grant the lands free of cost.' This should not prove to be a pious hope. They should reserve lands for the disabled Ex-service men and for the families of those who have been killed in action.

As regards Forest, I should like to bring to the notice of the Minister for Forests and Agriculture that by undertaking large-scale plantation of Eucalyptus, Government is being put to a heavy loss. Government is losing much revenue by not undertaking the planting of timber trees. So, Government should stop large scale plantation of Eucalyptus and undertake a plantation programme of fuel and other trees which are used for industrial purposes.

As regards Rural and Urban Water Supply, I would like to bring to the notice of the Government that though some schemes have been sanctioned under it, Government has not commenced those schemes and though the grampanchayats have credited their share of popular contribution, the Government has failed to commence the schemes. In Kanapur, the Town Panchayat has credited its share but the P.W.D. has not yet commenced the work. So, such assurances given by the Government will never be fulfilled without Government making strenuous efforts in that direction.

As regards extending irrigation facilities, I would request the Government to pay much more attention to a Malnad area like Khanapur Taluk. Because the people are Marathi-speaking, the area has been deliberately neglected by the Government and irrigation works have not been sanctioned deliberately though there is dire necessity for irrigation works. I would like to request the Government to conduct

survey work of Malaprabha project area near Asogar village in Khanapur Taluk and complete the irrigation project which will irrigate areas in Bijapur and Belgaum Districts.

Though there is surplus power with the Government it has failed to carry on rural electrification programme. The pace of rural electrification programme in Khanapura Taluk is slow. I do not understand why they have neglected our area though the villagers have come forward to pay 18 per cent minimum income guarantee.

With these words I conclude my speech and thank the Chair.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (ಕೂಡ್ಲಿಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 24-3-72 ರಂದು ಈ ಮನೆಯುದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿನಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮುಂಬಿನ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿನ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವು ಎತ್ತೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಆ ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೂರು—ಹರಿಹರ ರಾಯದುರ್ಗ—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ರೈಲ್‌ಮಾರ್ಗಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ಲ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆದ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹರಿಹರ—ಕೊಟ್ಟೂರು ರೈಲುಮಾರ್ಗವನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ರಾಯದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಹ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ. ಅದರಿಂದ ತುಮಕೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚಮಾಸಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುವುದುಂಟು. ಆದ ಕಾರಣ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೇಕಡ 11 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 36 ಎಕರೆ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 22 ಎಕರೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಐದನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಸೇಕಡ 19 ರಷ್ಟಾದರೂ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಬರೀ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗುವಂತೆ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ)

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಟವನ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರದಿಂದ 15—20 ಸಾವಿರದ ವರೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮಾಡಲು ಏನಂತಿವಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳವರು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ವೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮನ ಬಂದ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಾಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ನೇಮಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಈವೆಂಟ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವರೋ ಅವೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಈಗ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಫೀಸೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಪುಸ್ತಕಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಅದರಿಂದ ತನಿಖೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುವುದು. ಹಾಗೇ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲು ವಿಷಾದವಾಗುವುದು. ಈ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ. ನವರು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 707 ಚದರಮೈಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಸ್ಸು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

3-00 P.M.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಏಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 5 ತರಗತಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ 40 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಐದು ತರಗತಿಗಳಿಂದ 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಐದು ತರಗತಿಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸು ತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀರು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಹಿಡವಳಿದಾರರಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅವರ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸವಳು, ಕರಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗದಂತೆ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಸಿಯುವ ಕಾಲವೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಸಿಯುವ ಕಾಲುವೆ

ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೊಣೆಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಳುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಕ್ಯಾಯ ವಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಗರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಕ್ಯಾಯ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮಾನ್ಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ನಗರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಆಕ್ಕ್ಯಾಯ ವಿಧಿಸದಂತೆ ಸೂಚನೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಭೂಹಿತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ದುರ್ದೈವದ ಜಿಲ್ಲೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 200 ಬಸ್ಸುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡದೆ, ನಾವು ತಲುಪಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವೇಳೆಗೆ ಸೇರದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಹಳೆಯ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಒದಗಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಪರವಾನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ; ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ದ್ವಾರ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ 200–300 ಜನರ ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ರಿಗ್ ಬೆಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎನ್. ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಂ ಮೂಲಕ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ; 24-3-1972 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಮನಸಾರೆ ವಂದಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ದಿವಸಗಳಾಗಿದ್ದರೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಚಾನಲ್ಲು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿ ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆರಂಭವಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತುರುವೇಕೆರೆ; ಗುಬ್ಬಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮೇಲುಭಾಗದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶ ರೈತರ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ 5 ಎಕರೆ, 10 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟೆಗಳು, ಪಿಕಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ವ್ಯವಸಾಯದ ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜಮೀನುಗಳು ನಾ-ದುರಸ್ತು ಆಗಿವೆ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸುವುದು, ಈ ಎರಡು ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಜಮೀನಿನ ಭೂಸಾರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿನದಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲರುವ ಸಾರವೆಲ್ಲವೂ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಬಂಜರಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಫೈರುಪಜ್ಜೆಯೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು 26 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ 20 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಔಷಧ ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕ್ಯೂ ನಿಂತು ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗೀ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಔಷಧ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಂತೆ 20

ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೊಣೆಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಳುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಗರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮಾನ್ಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ನಗರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಧಿಸದಂತೆ ಸೂಚನೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಭೂರಹಿತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ದುರ್ದೈವದ ಜಿಲ್ಲೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 200 ಬಸ್ಸುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡದೆ, ನಾವು ತಲುಪಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವೇಳೆಗೆ ಸೇರದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಹಳೆಯ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಒದಗಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ; ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಸ್ವಶ್ರೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ದ್ವಾರ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಶ್ರೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ 200-300 ಜನರ ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಅನ್ಯತ್ರೆಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ರಿಗ್ ವೆಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎನ್. ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಂ ಮೂಲಕ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬ್ಯೆರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 24-3-1972 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಮನಸಾರೆ ವಂದಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ದಿವಸಗಳಾಗಿದ್ದರೂ,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ 1971–72 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 116 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 116 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರತಕ್ಕುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಣ್ಣು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಬದು ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಳಿದಿರತಕ್ಕ 2·49 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೇನಿವೆ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮಗನಾಗಿ, ರೈತರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಕೂಡ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ಹೋದ ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮಾಡಿ, ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ರೈತನ ಭೂಮಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯದ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪಡೋಷಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವನ ಜಮೀನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಪೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟೆ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕುದ್ದು ಹಾಗೂ ಪೋಡು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕುದ್ದು ಇವು ಬಹು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವೂ ಅರಿತಿದೆ. ಜನರೂ ಕೂಡ ಇಂದಿನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಸೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧರಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕುದ್ದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯದ ಸಚಿವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇವರು ರೈತರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಂದ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಇದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಸೆಯೂ ಜನರಲ್ಲಿದೆ.

ಇನ್ನು ರೆವನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹಾಸ್ಯಾಯಾಗಿದೆ. 1935ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ

1930-32ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನೇ ಇಂದೂಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ 1930ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಆಗ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅನಾದರಣೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೀ ಹು ಭಾಗ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸ ಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕೂಗು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಗತಿ ಬಹಳ ಇದೆ. ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲು ಮೂರು ಸಾವಿರದಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬಂದು ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಬಾವಿಯ ಸಾಲ ಪಾಪಸು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತು ಭಾಗ ತೋಡಿಸಿರುವ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತನು ತನ್ನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಎಲ್ಲ ಖರ್ಚನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ನಂತರ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಲು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬ ನುರಿತ ಆಡಳಿತಗಾರರು. ಇಂತಹವರು ಈ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯ ಫಲವಾಗಿ. ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿದವರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ತುಮಕೂರು, ತಿಪಟೂರು, ಗುಬ್ಬಿ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಕುಣಿಗಲ್ಲು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ತಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವೂ ಸರಕಾರವನ್ನು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ನೀರು ತರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬಹು ಭಾಗ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಅದರಂತೆ ನಮಗೂ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಟವರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಜನ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಚಾನಲ್ಲು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿ ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆರಂಭವಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತುರುವೇಕೆರೆ; ಗುಬ್ಬಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟರ್ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮೇಲುಭಾಗದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶ ರೈತರ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳರಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ಕಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ 5 ಎಕರೆ, 10 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟೆಗಳು, ಪಿಕಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ವ್ಯವಸಾಯದ ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜಮೀನುಗಳು ನಾ-ದುರಸ್ತಿ ಆಗಿವೆ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸುವುದು, ಈ ಎರಡು ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಜಮೀನಿನ ಭೂಸಾರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರವೆಲ್ಲವೂ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಬಂಜರಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಪೈರುಪಚ್ಚೆಯೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು 26 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ 20 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಔಷಧ ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕ್ಯೂ ನಿಂತು ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗೀ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಔಷಧ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಂತೆ 20

ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ತಾ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಂಶವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸದೆ, ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳಿವೆ. ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಲೀ, ಬಡವರಿಗಾಗಲೀ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅವರ ಕೈಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಡತನ ಎಂಬುದು ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡು ಕೈಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆತ ಮೊದಲು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡು ತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು, ಮನೆ ಮಠ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾಲ್ಕಾರು ಮನೆಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮನೆ ಇರಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಮನೆಗಳು ಇರಲಿ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನಲ್ಲಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ತಾ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಪಾಲಿನ ಹಣವನ್ನು 5 ಅಥವಾ 10 ವರ್ಷ ಕಂತು ಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನುದಾರರನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಜಮೀನುದಾರರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇವಲ 5 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚ ಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ)

ಇವರಿಗೆರ್ಲಾ ಜಪಾನ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಉತ್ತಮ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 500 ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 70 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಲು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ರಾ-ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ರಾ-ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗರೀಬಿ ಹಠಾವ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ಲೋಗನ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಬರಿ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕೈಗಾರಿಗಕೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗು ತ್ತಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀ ಕೃತವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಗಂಡಾಂತರ ಒದಗಿದರೆ, ಶತ್ರುಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗು ವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾ ಜನಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಜನಗಳು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಸ್ಲಂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಫುಟ್‌ಪಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಎರ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ಸನದಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ನಾವು ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕೆಲವು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಸೂಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಬೀರಲು ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ

ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ದುಡಿಯುವಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ, ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ, ವಸತಿ, ಔಷಧಿ ಮಾಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅರಿವು ಇವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಸೂಸಿರ ತಕ್ಕ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದಾಗ ಈ ಭಾಷಣ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಮಹತ್ತರ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶಾಸಕರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾದರೆ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಲಿಯದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೂ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೊತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲಿಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತಿಗೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಂಜರು ಮತ್ತು ಬರಡು ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜನತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಜನತೆಯೇ ಬೇರೆ, ಶಾಸಕರೇ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೆ, ಅಥವಾ ಶಾಸಕರಾಗಲೀ, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೋಗರಾತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲೀ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದಾಗ ಎಂತಹ ನಾಗರೀಕನಿಗೂ ಸಹ ದುಃಖವಾಗದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ನಾವು ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ)

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಣ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಕರಾದ ನಮ್ಮಮೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಚ್ಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವರ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಫರದೆಯ ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯಸನಪಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಈಗ ದೊರೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿ ಮನೋ ವಿಕಾಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಸಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕೆಲವೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು, ಮುದುಕರು ಹೆಂಗಸರು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ನಡೆ ನುಡಿಗಳು ಏನು, ವರ್ತನೆ ಏನೆಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾದಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೇಪರ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಧ್ಯ ದೊರೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿ ಮನೋವಿಕಾಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಸಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಯಮಿತರಾದರೆ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಜ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಹಸಿ ಬಸಿ ರಕ್ತದ ತರುಣರು ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳುವುದದಿಂದ ಇದು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಶನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಭಾವೀ ನಾಗರೀಕರಾಗುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿ ಅವರ ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಜನರ ಭಾಷೆಯಾದ ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು ತೆಲಗು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಈ 10 ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಏನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಾತಿ, ಹಣ ನೋಡದೆ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇರೆ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 'ಪತಿತಂ ಪತಂತಂ ಪಶಿಷ್ಯಂತಂ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಎಜುಕೇಶನಾಗಲ, ಅಥವಾ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾತಾವರಣಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠೆ, ಪರಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ನಿಷ್ಠೆ ಪರಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಭಾಷೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ, ಜಾತಿಜಾತಿಗಳಿಗೆ, ಗುಂಪು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಟ ಬಡಿದಾಟ ಉಂಟಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನೈತಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇರೆ ಮಾನವತೆಯನ್ನು

ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಭಾವ ನೆಲಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕಾಣತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಹ್ರೇಮ ಭಾವ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಕಲ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ರೇಸನೇ ಬಯಸಿ, ನಾವು ಕುಲಜರಾಗಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಹೋಗಿ ಗೊಂದಲದ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು? ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ. ಇಂದು ಕೊಳ್ಳಿ, ಕೊರೆ, ಲೂಟಿ ಬೆತ್ತ ಪ್ರಹಾರ, ಅಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ, ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಅದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ, ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತಕತನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜನರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜನರು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜನರಿಗೆ ನಂದೇಹ-ಶಾಂತಿಯ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನನ್ನಾಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದುದೇನು? ಕ್ರುಸೇಡರ್ ಕಂಡ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿ—ಅದರಲ್ಲಿ ಆದುದೇನು? ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ದಾಹ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದುದೇನು-ಸೋದರರವಥೆಯ ರಕ್ತರಂಜಿತ ಮಹಾಭಾರತ—ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರ ದಾಹದ, ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಥೆಯ 'ಕರ್ಬಲಾ'ದ ಇತ್ಯಾದಿ. ಈಗ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದೇನು? ವರ್ಣಸಂಕರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ 'ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಾಂತಿ'. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮನೋವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ನಡೆದುವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ಆರೀತಿ ಬರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕತೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕೆಲವರು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳ ಬಹುದು; ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಂತ್ರವಾದಂತಹ; ಸರ್ವೇ ಸುಖಿನಃ ಸಂತು
ಸರ್ವೇ ಸಂತು ನಿರಾಮಯಾಃ
ಸರ್ವೇ ಭದ್ರಾಣಿ ಪಶ್ಯಂತು
ಮಾಕಶ್ಚಿತ್ ದುಃಖಭಾಗ್ ಭವೇತ್

ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಕುಲದ ಮಂತ್ರವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮಂಗಳವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ನಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾ ತಾಯಿಯವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಾಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇಂದಿರಾ ಯುಗ, ಸುಖ ಶಾಂತಿಯ ಯುಗ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಆಗದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಆಗುವ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಶಾಸಕರು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಮರ್ಥ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನಾವು ಏನು ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ಸಾಂದ್ರ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ರೂರಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾದಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಭಿ

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ಸಾಂದ್ರ)

ನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಕಳೆದ 16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈವರೆಗೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದಾಯಕವಾದ ಮಾತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಇವತ್ತು ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗೋಸ್ಕರ ಜಾತಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆರಳಿಸಿ ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾರ್ವಾಡಿ ಅಂಗಡಿಯವರು, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ಅಂಗಡಿಯವರು, ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲವು ಅಂಗಡಿಯವರು ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗಿವೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದ ಮಾಲೀಕರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಒದಗದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯುವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಟಿ.ಡಿ ಬಿ. ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ವೈಪಮ್ಯ ಬಂದು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡದೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಗು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು 11 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದು ಆಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಂತರ ಕೇವಲ 2 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ಸುಮಾರು 6 ತಿಂಗಳು, 8 ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಣವೂ ಸಹ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ವ್ಯರ್ಥಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಹೀಗೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋವೃತ್ತಿ, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೋ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಆಗಿದೆ. ಶಾಶ್ವತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಕೇವಲ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಅವರ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಯಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಚಲನಚಿತ್ರ ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ನೀಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈ ಚಲನಚಿತ್ರ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಂದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ

ನಿರ್ಮಾಪಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿಗೂ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಇವತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಅನೇಕರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಾನಗೀ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರ್ಲಾ ತರಹ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೀರು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಫಿಲಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದೀಗ ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಮುಖಾಂತರವಾದರೂ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲಿ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಅಂತಹ ಚಲನಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟೂರಿಂಗ್ ಟಾಕೀಸ್‌ಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಚ್ಚಾ ಫಿಲಂಗಳನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಡಿಪೋವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾರೊರೇಷನ್ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ಕಾರೊರೇಷನ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಒಂದೆರಡು ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆನ್ಸಾರ್ ಆಗಲು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದವರು ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಇರಬೇಕು.

ಅದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನು ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಕೂಡ ತೀರಾ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಕಲಾವಿದರು ಒಂದುಗೂಡಿ ನಾಟಕವಾಡಿದರೆ, ಅಂತಹ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೇಕಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಮಗ್ಗಗಳಿವೆ. ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಉದ್ಯಮಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ಸಹಾಯವೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಕೈಮಗ್ಗಗಳ ಸಂಘಗಳಿವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿಂತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ನೇಕಾರರಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕೈಮಗ್ಗ ಇರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ನಾಂದ್ರ)

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೂ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನದಿವನ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್, ಫಿನಿಷಿಂಗ್ ಕೋ—ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ನ್ಯೂಯಿಂಗ್ ಮೆಷೀನುಗಳನ್ನು ಸಹ ತಂದು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನದಿವನ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬೆಲೆ ಹೋದ ವರ್ಷ 42 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುದು ಈಗ 62 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿವೆ. 40ನೇ ನಂಬರ್ ನೂಲು ಬಡ ನೇಕಾರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯುದಾಗಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೂ ಅಂತ ಇವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಯುವಕರಿಗೆ ಆ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ನಿವೃತ್ತರಾದವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷಣ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ್ದು ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ದಿನ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಲು ಅವರನ್ನು ತಂದು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳನ್ನು 'ಗೆಟ್ ರಿಡ್ ಆಫ್' ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮನೋವೃತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಭಾಷಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಗರೀಬೀ ಹಟಾವೋ' ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಕಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗಾಗಲೆ ಸರಕಾರದವರ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ವರದಿಯನ್ನಾದರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು 1946—47 ರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಸರಪೇರಲಿಲ್ಲ—ಬೋರ್ಡ್‌ನೋ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಈ ದಿವನ ನದಾಶಿವನಗರದಲ್ಲಿ—ಅಂದರೆ ಆ

ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬಡವನಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಿವೇಶನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಾಸಿಗಳೇ? ಅಥವಾ ಮೈಸೂರಿನವರೇ? ಅಲ್ಲ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು. ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾಜೀ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಹಾಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಮಹಾಪರಾಧಗಳು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂಗ್ಲಾ ಸ್ಥಾಪನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಯುದ್ಧ ಅಥವಾ ಜಗಳ ಮುಗಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ರದ್ದಾಗಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ನೆಪದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಹಿಂದೆ 1952ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್—ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಈ ಮೂರೂ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದಾಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಟರ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಾಮರಾಜ್ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದರಂತೆ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ ಅವರು ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆದರು. ಆಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಜೇರೆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ಆಗ ಜನರ ಮೇಲೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ 50 ಪೈಸೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅತ್ತ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿದಿದ್ದರೂ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಕುಡಿತದ ಬಾಬಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತ ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ್ದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂಗ್ಲಾದೇಶವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಷಯವೂ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹುಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತದ ರುಚಿಯನ್ನು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಏವನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏಕೆ ತಿಳಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು?

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ತಂದರೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಜೈನಾದೇಶಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೆದರುತ್ತಿವೆ? ಆ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿತಾನೆ? ಅಲ್ಲ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಏನಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಮುಸಲ್ಮಾನೇತರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದು ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿ ಜೀವಂತಳಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಲಗ್ನವಾದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮುದುಕರಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನುಳಿದ ಹಿಂದುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾರ ತಲೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವಹಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಂತೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಕಾಣಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಟೋರಿಕ್ಷಾದವನು ಕಾರಿನವನಿಗಿಂತ ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸರು ಈಗ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳು, ಬಸ್ಸುಗಳು, ಲಾರಿಗಳು ಓವರ್ ಸ್ಪೀಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಗೋಜಿಗೂ ನಹ ಹೋಗದಿರುವುದು ಖಂಡನೀಯವಾಮದು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವಾಹನಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಯಾಟಲ್ ಮೆನೇಸ್ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಇದೆ. ಏಕ್‌ದಮ್ ದನಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕಾರೋಸಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಈಗ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದನಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಪೋಷಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡದೆ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಮೊನ್ನೆಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿನದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿವೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೂಪಾಯಿ 1-30 ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಷಿಪ್ಸೆಗೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಸೋದರೂ ಮೊದಲೇ ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಾರಿ ಹೊಲನು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಡಿಪೋದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಅವರಿಗೆ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ಅನುಭವವಿದೆ. ನಿನ್ನೆದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನದಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುತಕ್ಕ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮಗೇನು ಕೆಲಸ? ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಿರುತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ಕಾರ್ಯಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರಿವರ್ ವಾಟರ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೇ ಏನೇಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಲೀ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನದಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ವ್ಯಾಜ್ಯಾ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು

ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೇ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದೆ, ಪ್ರೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಓದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದೇ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ, ಗೋದಾವರಿ ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆಕ್ಟ್ಯಾಯ್ ಈ ಸುಂಕದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಂಚ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಹಣ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ವೀರಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಟ್ಯಾಯ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ವರಮಾನ ಭರ್ತಿಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿದ್ದ ಗವರ್ನರ್ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಕ್ಟ್ಯಾಯ್ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗವರ್ನರವರ ವರದಿಯಲ್ಲಾ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ.

ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಫರದರ್ ಮೊಬಿಲೈಸೇಷನ್ ಆಫ್ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಈಗ ಅಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಜನರು ತಯಾರಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು, ಮುನ್ಸೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನರು ಕರಭಾರ ಹೊತ್ತು ಬಗ್ಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡು ವಿಷಯುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವ 100 ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು, ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಈಗ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ 22 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 22 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮ್ಮಿಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಟೂರ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗಲಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಬೇರೆಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಟರ್ ಫಿಯರ್ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಮಧ್ಯ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಮ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂದರೆ ಕೈಮಗ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಕೈಮಗ್ಗಗಳು ಇವೆ. 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 75 ಸಾವಿರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ಮಗ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 35 ಸಾವಿರ ಉಳಿದ ಕಡೆ 50 ಸಾವಿರ ಕೈಮಗ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಕೈಮಗ್ಗಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಒಬ್ಬ ಡೈರಕ್ಟರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 5 ಲಕ್ಷ ಕೇಜಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ 5 ಲ ಕೇಜಿ ನರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅದು ಯಾರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡಬೇಕು ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು, ಅವರಹೆಂಡತಿ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಈ ರೀತಿ 5 ಜನ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಇದನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗದೆ, ಅವರವರಿಗೇನೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೇನೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೈರಕ್ಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ತಪ್ಪಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. 3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ನೇಕಾರರು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಏನೆಂದರೆ 1947 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ವರ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಂದರೆ 15 ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ನಂತರ 3 ದಿವಸ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಗೋಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಗುವುದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅವು ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗೋಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಆಳಮಾಡಿಸಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚುವ ಬದಲು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಖಾಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಅಕ್ಕಿಸ್ವಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಳಿಗಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಿದರೆ ಆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಫಸಲು ತಗದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಷಯ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ 6–7 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸದಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್‌ನವರು ಹಳೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಜಾತೀಯತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರು ಯಾವ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ನಂಬರ್ ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಬಡ ನೌಕರರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಕೊಶ್ಚನ್ ಮಾಡುವವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹವರೂ ಯಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರೆಷೆನ್ಸ್ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಬಡ ನೌಕರರು ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 25 ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಯಾವರೀತಿಯಾದರೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರು, ಬಡವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಕೂಲಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಂದು ಶಿಶುವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆದು ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಲೇಟು ಪುಸ್ತಕ, ಉಪಾಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಊಟ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವರೀತಿ ಕಚ್ಚಾಪದಾರ್ಥಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೋ ಅದರ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಾ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದಾಗಲಿ, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಂದಾಗಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್. ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈಗ ಬರೀ ಇಂಟರ್‌ವೆನಷನ್, ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟಿನಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಉತ್ತರ ನಾಳೆ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೊಡುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯವಾದುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇಷ್ಯೂ ತರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇಷ್ಯೂ ಎಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ; ''ಈಗ ಅರ್ಥ ನಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು''. ಇದು ಲ್ಯಾಂಡ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಬಾಲಿಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ ''ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ವಿವರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಮಾತನ್ನೆನೂ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಯ್ತು. ಕಾರಣ ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿವೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಅಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬರುವವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಆಕ್ಟಾಯ್ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರು 1970-71ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> '' I am happy to announce that we have decided to abolish octroi. It will, however, be necessary to protect revenue realised from it now by the local bodies. I shall bring proposals before the House for alternative measures simultaneously with the abolition of octroi. ''

ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಅಥವಾ ಡಿಸಿಷನ್ ಅಥವ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. ಇಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಕೆಲಸವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅರ್ಥವಿರಲಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಜಾಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 1968 ರಿಂದ ಹಳೆಯ ಸರಕಾರ ಏನೇನು ಮಾಡಿತು, ಯಾವಯಾವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ್ದು ನೂಕ್ತ ಅನ್ನಿಸುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿರುವ ಜನರು ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮರೆತಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Again on 15th March 1967 in the Governor's Address it was stated that:

> " The feasibility of abolishing the land revenue in its present form is under active consideration of Government."

On 24th March 1967 the Finance Minister in his budget speech again said :

> " In my reply to the discussions on the last budget I had invited suggestions regarding the abolition of land revenue in its present form. Government have been bestowing its thought to this measure and have constituted a Cabinet sub committee to examine the question in all its aspects. I am glad to inform the House that the Government have taken a decision to abolish land revenue in its present form. This will obviously create certain new problems. As the House is aware this decision involves loss of revenue of about Rs. 6 to 7 crores including cesses. Sixty per cent of land revenue is assigned to Taluk Boards and Village Panchayats. The interest of these local bodies have to be taken care of. There is also the question of meeting the cost of staff for maintenance of land records and other Village Accountants. All these points have to be looked into and it will take some time to implement the decision."

Again the Finance Minister in his budget speech for the year 1968–69 stated :

> " The State Government have given very careful consideration regarding replacement of land revenue by other alternative sources. The State Government had proposed the scheme of introducing agricultural income tax to all crops, so that the taxation may be on the basis of the capacity to pay. But the general trend of opinion in the rural parts is that they would rather continue to pay the enhanced land revenue rather than come under the subjection of complicated agricultural income tax law. The proposal of the Planning Commission to rationalise and introduce uniform income tax on agricultural income in all States was discussed in a meeting of all the Chief Ministers and it was thought that the time was not opportune. All the subsequent public and experts opinion have made the Government to re-think about the scheme of replacement of land revenue and they have now come to the conclusion that land revenue should not be abolished till the agricultural economy reaches a stage when taxes on agricultural income could be rationalised and introduced on a broader basis. With the absorption of all our resources due to financial commitments there are practically no resources left for our future developmental plans. We should be careful in foregoing the existing revenue without finding the alternative sources

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ)

which would cause the least hardship to people in the collection of revenue."

The Financce Minister, in his budget speech for 1969-70 has stated as follows :—

"The problem of raising additional resources is no doubt a difficult one. Taxation in the urban sector has reached almost the saturation point. There is very little scope for getting substantial revenue from direct taxation. Large investments have been made in the rural sector by way of large, medium and minor irrigation projects, irrigation wells, soil coservation, facilities of modern agricultural practices like supply of good seeds, fertilisers, tractors, etc,. rural electrification, supply of pumpsets and energising them have also contributed considerably to agricultural production. There is no doubt about the fact that all these measures have generated considerable wealth and a section of agriculturists who have benefited to the maximum have almost escaped the proper incidence of taxation and their contribution to domestic savings is negligible.

Since 1967 there has been an unhealthy tendency in several States to forego existing sources of revenue and take certain expensive measures to earn easy popularity. This, apart from worsening the financial position of those States, will create problems for other States. If our object is to improve the economic condition of the people through planned development, it is invitable that we must raise maximum possible resources and also educate the people to pay for services rendered."

ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದ ಭಾಗ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, ಇದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುನ್ನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್, ಇದು ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇ ಇಪೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

1971ರ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

"Administrative and other steps are being taken to further strengthen Panchayat Raj institutions. Their land revenue assignments will be protected even though Government have decided to abolish land revenue in its present form on the small holdings."

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಧೋರಣೆ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ

ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಸಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಸರಿಯಾದ ಪರ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಮುಂದೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. 1971ರಲ್ಲಿ ಜನವರಿ 27ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 10 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಲೀಗಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಏನು ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಹಲವಾರು ಡಿಸಿಷನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾವೂ ನೀವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಅನಂತರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. 10 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಕಡಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ 27-3-71 ರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಡಳಿತ ಬಂತು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ಸ್ ರೂಲ್ ಬಂದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಬಿಲ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ನಂತರ ಮೂರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವಲ್ಲ ಎಂದು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಿದರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಇತಿಹಾಸವಾಯಿತು. ಅದಕಾರಣ ಈ ಇತಿಹಾಸದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿವೆ, ಆ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಈ ರೀತಿಯ ತಪ್ಪು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರುವ ಮಾತು ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅನಂತರ ಜನರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು, ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದರು ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷ, ಜನಸಂಘ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಸೇರಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಡ್ ಅಲೈಯೆನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮೈತ್ರಿ ಕೂಟ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಿಲ್ಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ನಾವು ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು, ಆದಕಾರಣ, ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಲುಕಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಆಗಿ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಜನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾರು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅವು. ಮೈತ್ರಿ ಕೂಟ ಮಾಡಿದ ಗಿಲ್ಟ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಿಂದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಲಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಅಂಥ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಾವೇ ಇಂಥ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಏನ್ನುವುದರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಜನರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ.

ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪೈ. ಫೋರ್ಡೆ)

Extract from Bhootalingam Committee Report:

"For the very same reason, we would depricate exemptions including exemption of land revenue on small holdings. However, we find during the last few years, there has been a rush of such exemptions in several States, most have arisen from local temporary political exigencies rather than from any well-considered economic or practical objectives or as part of a new progressive system. As other scurces of revenue expand and yield from land revenue becomes less important, a time may come when it may be possible to do away with land revenue altogether. But, in our view, that time has not yet at least for the State of Mysore come. In the opinion of the Committee therefore, the land revenue should be retained as an indispensable part of the total scheme of taxation and the element of progression secured by other ways, better and more enduring, we feel that this can best be achieved by the development of progressive agricultural income tax."

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇರುವವರು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಒಂದು ಎಕರೆ ಇರುವವರೂ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರೊಗ್ರೆಷನ್ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರೊಗ್ರೆಷನ್ ತರಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆವಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಿಜೆನ್ಸೀಸ್‌ಗಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಹತ್ತು ಎಕರೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಹಾಕಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡುವಾಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆಯಾರಲ್ಲಿ 10.5 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ 9.9 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಆಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 9.9 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರುವವರು ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 10.1 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರುವವರು ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ವೈಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರು ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹತ್ತು ಎಕರೆಯಂತೆ ಹತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ 9.9 ಎಕರೆ ಎಂದು ಆದರೆ 9 ಜನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಸುಮಾರು 90 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಎಕರೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಭೂಮಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡು ಇದ್ದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡು ಸಮನಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಎಕರೆ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡು ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಏನಾಯತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಂತರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ತಜ್ಞರು ಸರಿಯಾಗಿ

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರುವುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಈಗಿರುವ ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸೀವ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಭೂಕಂದಾಯದಿಂದ ನಮಗಾರು ಅರೇಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಅಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಡೆಮಾಕ್ರೆಟಿಕ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮುಂದೆ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೊಂಚ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ, ಡ್ರೈಏರಿಯಾದವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಮಗ್ರವಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ್ದು ಅದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸ್ಯಾಯತ್ತ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾವಕಾಶ ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು ಅದರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).— ಸ್ಯಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಅವರು ಮೆಲ್ಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

He has referred to several points *viz.*,. Grand alliance and all those things. I want to make myself clear about it. I have verified his statement. I do not want to be bluffed. Please send me a copy of his speech. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾಪಣೆ ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧ. ನಾನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಶದೀಕರಿಸಲು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ವಾದ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಡೀಟೆರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 15-3-1967ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ 24-3-1967 ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳೂ ಇವೆ. ಅನಂತರ 19-10-68 ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಬಜೆಟ್ಟು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆವ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಚಿವನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವೇ ಹೇಳಿರುವ ತಾರೀಖುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. 15-3 67 ರಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ 24-3-67 ರಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಎಂದೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಇದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಆಗ ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಅಥವಾ ಇಂಡಿಕೇಟು ಎಂದು ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವಸ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಇದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್, ಪೊಲಿಟಿಕರ್ ಅಲಯನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು, ನಾವು ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಗಳೆಂಬುದನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯದ್ಯಾಪ್ಯ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿತು, ಅದನ್ನು ಇತರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೇ ಮೊದಲನೆಯದು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಸರಕಾರವೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ನರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಸರಕಾರ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಇದನ್ನು ಜನ ಮೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಮೊದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗಾಗಿ ನರಕಾರ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪೊಲಿಟಿಕರ್ ಸಫರರುಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ನರಕಾರವಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Do not try to tar us. You are also a party. I want a clarification. I have got every right to ask for a clarification.

5-00 P. M.

ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ತಾಪ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಇತರೇ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಪಕ್ಷಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಸಂತೋಷ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳು, ನೀವು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಕೂಡಲೆ ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಹಿಂದಿನ ನರ್ಕಾರ 10 ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅದರಂತೆ ತಾವು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಹಿಂದಿನ ನರ್ಕಾರ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 10 ಎಕರೆ 20 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅತನು ಭೂಕಂದಾಯದ ರದ್ದಿಗೆ ಅನರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ತಾವು ವಾದ ಹೂಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸಮಂಜನವಾದ ವಾದ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತಾವು ಭೂತಲಿಂಗವು ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನೇ ಆಧಾರವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿಂಡಿಕೇಟಿ ನವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಕೇಟ್‌ನವರಾದ ತಾವು ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಜುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. I want a specific information from the Government whether it is prepared to implement it or not. Please tell us whether you are prepared to implement it in the present form. ಹಿಂದಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು ವಾಪಸ್ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಂದು ಕಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ನಾನು ಅದರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇಂದು ತಂದಿಲ್ಲ, 13-9-1971 ರಂದು ಕಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಗಿತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪದೆ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸಿದರೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸಿದರು, ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಗಳು ಅಂದಮೇಲೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಭೂತಲಿಂಗಮ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸ್ಯೆಂಟಫಿಕ್ ಆಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1967, 1968, 1969ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಶ್ರೀ ಫೋರ್ಡೆಯವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಧೋರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಟ್ರಡಿಕ್ಟರಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರು. ಅದರ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎರಡು ಭಾಗವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಈ ಕಡೆ ಉಳಿದರು, ಕೆಲವರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮೋಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಆ ಕಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ಕಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಾಟಕ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಜನರಿಗೂ ತಾಳ್ಮೆ ಇದೆ. ಅದೇ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೂ ಸಹ ನಾನು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು, ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ರದ್ದು ಆದರೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದಂಥ ಮಾತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ದಿವಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಗರೀಬಿ ಹಠಾವೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ಗೆ ಯಾವ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದರೋ ಅದೇ ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮಗೂ ತೋರಿಸು ತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(SMT. VIJAYA DESAI)

not be difficult for all of us, just in a small span of a year to translate all these things into Kannada ? So I would request the Government to examine these things thoroughly and retain English as the basic language along with Kannada in Educational Institutions, till it is possible to translate all these things into Kannada.

Then a passing remark has been made regarding the disturbances in Gulbarga. A month and a half ago, the situation in Gulbarga brought tears to our eyes. The most unfortunate part of it was, we could see some of the book stalls burning, we could see beedi shops burning ; the beautiful flower market was set on fire. As regards the Police, either it is modern equipment or ancient equipment—we are not concerned with that. It is immaterial. But I do request the Government to take immediate steps to find out who the culprits were who were behind these disturbances. I request the Government to bring them to book and punish all those who were responsible for the breath-taking disturbances at Gulbarga.

Madam, the more striking feature of the Address was land Reforms. We all agree for lower ceilings. But no purpose will be served if we merely pass the Land Reforms (Amendment) Bill. We must all see that it will be effective and efficient in its working. Not only that. We must start with our kith and kin and relatives to whom this Land Reforms Bill will apply, so that we will be strengthening the hands of the Government and we will be minimising the disparities between the rich and poor and we will be able to give some lands to the landless.

As regards waste lands, the Government is thinking of granting 50 per cent lands in favour of the S. C. and S. T. and for this, they have already appointed a Special Assistant Co umissioner. The A sistant Commissioner, the Thasildar and the concerned MLA should sit together and distribute these lands. Otherwise, if the Government starts its paraphernallia at each and every level, then I am afraid that no S. C. or S. T. is going to get any land. No S. C. or S. T. is going to be benefited by this scheme.

As regards fisheries, we are supposed to have a coast-line of 200 miles and Government is already thinking of developing deep-sea fiishing, off-shore fishing. We already have the Norwegian project and the Japanese method of mechanised fishing is also there in our State. Now the Government is thinking of having a phased programme. It is going to have 317 boats and we must have to construct some boats. If we should think of abundant fish catches, we must have knowledge about the spawning period and whether fish is in deep sea or whether it is available in the shore ; we must know the feeding habits of the fish, some times it feeds on small fish and some times it feeds on small worms and organisms. This information is very necessary as far as abundant catch is concerned. So I feel that our resesrch stations are the nucleus

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸಿದರು, ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಿಗಳು ಅಂದಮೇಲೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಭೂತಲಿಂಗಮ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸ್ಪೆಂಟಫಿಕ್ ಆಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುವನ್ನು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1967, 1968, 1969ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಘೋರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಟ್ರಡಿಕ್ಟರಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರು. ಅದರ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎರಡು ಭಾಗವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಈ ಕಡೆ ಉಳಿದರು, ಕೆಲವರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮೋಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಆ ಕಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ಕಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಡ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನವೇ ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಾಟಕ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಜನರಿಗೂ ತಾಳ್ಮೆ ಇದೆ. ಅದೇ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೂ ಸಹ ನಾನು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು, ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ರದ್ದು ಆದರೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದಂಥ ಮಾತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ದಿವಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ಘೋರಣೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಗರೀಬಿ ಹಠಾವೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಘೋರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ಗೆ ಯಾವ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದರೋ ಅದೇ ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮಗೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. Y. GHORPADE.—I gave only the background of the Government's thinking from year to year from 1968 so that the House could judge what the thinking was and how all of a sudden such a decision was taken on the eve of election.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Your Prime Minister said something about this. Your Defence Minister said something about this. I want to know a clear cut decision of your Government in regard to implementation.

Sri M. Y. GHORPADE.—It is to enable this House to judge the context in which the decision was taken I read out the speeches of the previous Finance Minister. Sri Deve Gowda asked what exactly happened after the decision was taken. Some sort of a bill was passed and the Government of India did not refuse this as Mr. Gowda says. The Government also after considered thinking withdrew the decision. This has happened when there was Governor's rule in the Mysore State.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಟಪ್ಪ (ಶಿಕಾರಿಪುರ). –ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಹೈಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ಗಾಡಿಗಳು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥವರು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹಲವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕೂ ಹಿಂದುಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ನಾನು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 1938ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಮದ್ವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1938ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹಿಂಭಾಗದ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಂದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗೇಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ವಿ. ನರಸಪ್ಪನವರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ

ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆನಕ್ಕಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಅಂಬಲಗೊಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಂಬಲಗೊಳ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕುಮದ್ವತಿಯ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಈ ಎರಡು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 3 ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪೊತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 140 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 60-70 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ವೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ರೂಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದನೇನೆಂದರೆ 1.5 ಕಿಲೋವ್ಯಾಟರ್ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಲೈನ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ನಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ 1.5 ಕಿಲೋವ್ಯಾಟರ್ ಮುಖ್ಯ ಲೈನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ.ಯವರು ರೂಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅದನ್ನು 3 ಕಿಲೋವ್ಯಾಟರ್ ಮಾತಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಬ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†**Smt VIJAYA DESAI** (Chitapur).—Madam Speaker, I suppo·t the Motion that is before the House to-day. Very fittingly, the Governor has already pointed out the heroic fight of the Bangla Desh people as well as the success of the Indian armed forces, under the able, inspiring and dynamic leadership of Smt. Indira Gandhi. Further, he has paid a tribute to the armed forces for defending the mother land and also further, he has explained the legal assistance, the educational facilities and medical facilities to be extended to the families of those who have already been killed in the fighting. And here, I would like to suggest one thing, *i.e.*, the children of such families should be given priority and preference especially in the allotment of sites as well as in the appointment to Government service.

Then secondly, Government has been pleased to state that Kannada has been made the official language in Taluk and Sub-Divisional levels and they are going to extend it to higher levels also. When we come down to the educational field, I think it is not that easy to translate the scientific terminologies in subjects like Biology. For a sample, I may mention here that a berry fruit is called *Zigjiphas Zujuba*, for a small fly they say *maska domestica* and for a horse, they say *equas aquas*. We find one generic name and another specific name. Will it

(SMT. VIJAYA DESAI)

not be difficult for all of us, just in a small span of a year to translate all these things into Kannada? So I would request the Government to examine these things thoroughly and retain English as the basic language along with Kannada in Educational Institutions, till it is possible to translate all these things into Kannada.

Then a passing remark has been made regarding the disturbances in Gulbarga. A month and a half ago, the situation in Gulbarga brought tears to our eyes. The most unfortunate part of it was, we could see some of the book stalls burning, we could see beedi shops burning; the beautiful flower market was set on fire. As regards the Police, either it is modern equipment or ancient equipment—we are not concerned with that. It is immaterial. But I do request the Government to take immediate steps to find out who the culprits were who were behind these disturbances. I request the Government to bring them to book and punish all those who were responsible for the breath-taking disturbances at Gulbarga.

Madam, the more striking feature of the Address was land Reforms. We all agree for lower ceilings. But no purpose will be served if we merely pass the Land Reforms (Amendment) Bill. We must all see that it will be effective and efficient in its working. Not only that. We must start with our kith and kin and relatives to whom this Land Reforms Bill will apply, so that we will be strengthening the hands of the Government and we will be minimising the disparities between the rich and poor and we will be able to give some lands to the landless.

As regards waste lands, the Government is thinking of granting 50 per cent lands in favour of the S. C. and S. T. and for this, they have already appointed a Special Assistant Co umissioner. The A sistant Commissioner, the Thasildar and the concerned MLA should sit together and distribute these lands. Otherwise, if the Government starts its paraphernallia at each and every level, then I am afraid that no S. C. or S. T. is going to get any land. No S. C. or S. T. is going to be benefited by this scheme.

As regards fisheries, we are supposed to have a coast-line of 200 miles and Government is already thinking of developing deep-sea fiishing, off-shore fishing. We already have the Norwegian project and the Japanese method of mechanised fishing is also there in our State. Now the Government is thinking of having a phased programme. It is going to have 317 boats and we must have to construct some boats. If we should think of abundant fish catches, we must have knowledge about the spawning period and whether fish is in deep sea or whether it is available in the shore; we must know the feeding habits of the fish, some times it feeds on small fish and some times it feeds on small worms and organisms. This information is very necessary as far as abundant catch is concerned. So I feel that our resesrch stations are the nucleus

of fisheries and they can give us all this information which is very essential. So, I request the Government to develop these research stations and these research stations should be well equipped; and if possible, one more research station should be started at Bhatkal or Honnavar.

As regards industries, there is a reference to the starting of industries in the eleven backward districts and I think it includes Bidar, Raichur and Gulbarga, because these three districts are devoid of Industries. In Gulbarga, we have two cement factories and one textile Mill. I would like to mention that in Gulbarga we have some raw-materials, so that Government can think of installing a cement factory in Yadgir Fullers earth is available in Gulbarga. There is a rich store-house of quartz in Chitapur. There is also a special type of grass which is grown in Shorapur, from which crude PAINTS can be prepared. At present, the crude PAINT is sent to Hyderabad for purification. All these raw-materials are available in these districts and I feel Government should start a few of these industries.

With these few words, I thank the Chair.

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯು ನಮ್ಮ ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುದೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ದುಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು. ಇಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ದುಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಸರ್ಕಾರ, ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದಂತಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ—ಇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್. ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬುಡದಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೋ, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ 216 ಜನರು ಆರಿಸಿದಂತಹ ನಾಯಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಪುಟವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾತತಕ್ಕಂತಹ ಹಕ್ಕು ಕೇವಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ? ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬುಡದಿಂದ ಬರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಈ ರೀತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಜೀ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು! ಇವರು ಏನೋ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೊರತೆಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದರೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಇಷ್ಟ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯದ ವರಾದ ತಮಿಳ್ನಾಡಿನವರು ಹೇಗೆ ಅವರು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು? ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗನ್ನು ಹೇಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು! ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು! ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಇವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಾರಂತೆ.

5-30 P.M.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ, ಜನರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ, ಆ ತೊಂದರೆ ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಗದ್ದುಗೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿದಂಥ ಜನ, ಅಧಿಕಾರಗಳ ಗುರಾಮರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನ, ಅವರ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ಕನ್ನಡ ಜನಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳು ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ವಿಧಾನಸೌಧದವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಬಳ್ಳಿ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಯವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜವರೇಗೌಡರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಗಳಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಇರುವುದು ನಿಜವಾದಲ್ಲಿ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇವಲ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ಜನರು ನಾವಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 10--12 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ 1960 ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದಂತಹವನು ನಾನು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬೇರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇತರೇ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವಂಥಾದ್ದಾದರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ನಾನು ಹೆಸರಿನಬೇಕೆಂದರೆ, ನೀವು ನಂಬರ್ ಒಂದನೇ ಕನ್ನಡ ದ್ರೋಹಿಗಳು. ಯಾರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲವೋ ಅವರೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಪ್ರಥಮ ಶತ್ರು. ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನ ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೇ ತನ್ನವನನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹು ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೂಢರನ್ನಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಮ್ಲೇಗಳಂತೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಮೂಢರಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಆಘಾತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬು ದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಇಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಬರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆಗ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು

ತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ರಾಜಕೀಯ ಕರ್ಣಾಟಕವಲ್ಲ. ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಷಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಷಯ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ಣಾಟಕ. ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಶಿಲ್ಪ ಇತ್ಯಾದಿ—ಹೀಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಈ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಆಡಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇನು ತೊಂದರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಅಥವಾ ಕೋಣಂದೂರು ಎಂದಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಮತ್ತು ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಠ ಹಿಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಡಕು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅದೇ ತರಹ ಅವರು ಆ ಧಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಭೀಮನ ಗದಾಘಾತದಂತೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗಾಂ ಬರ್ಲಿನ್ ನಗರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಯುವಜನಸೇವೆ—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಎಂದು ಅದಮೇರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸದೇ ಇದ್ದಮೇರೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ ಸಾಕು.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ತಾವು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಎಂದಿಗೂ ನಾನು ದೇಶಿಯ ಭಾಷೆಯ ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಸಮುದ್ರದಾಚೆ ತಳ್ಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ರಷ್ಯನ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇರಲಿ. ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಆಪ್‌ಷನಲ್ಲಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಗಲೀ, ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಾಗಲೀ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭುತ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ವಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್, ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಕಲಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಜನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದಲ್ಲ, ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು 2—3—4 ವರ್ಷಗಳು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಿಂದ ಬತರ್ಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಏನೇನೋ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಿಂದೆ 2—3—4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಸೇವೆ, ಸರ್ವಿಸ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಡ್ತಿ ವಿಷಯಗಳ ಗತಿಯೇನು ? ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಇಪ್ಪಲಿಂದವರನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇಷ್ಟ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ ಅಡಗಿದೆ. ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನ್ಯೂತರ್ಜಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೆರ್ಲಾ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಣುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ದಿನ ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂದರೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು. ಅವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎತ್ತು ಕೊಣ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ—ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿ ಆಗದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವಂತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಪಾರ ಜನಶಕ್ತಿಗೆ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ವಿಮಾನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಐ. ಬಿ. ಎಂ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಟ್ರೇಡಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಟೈಲರ್ ಅವರಿಗೆ ಹನ್ರಾಘವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಅವರ ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಐಡಿಯಾಗಳಿರುವಾಗ ಇವರೇಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮಿಷನ್‌ಕಲ್ಲಿಂಗಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅತ್ಯ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರೆ ಇತ್ತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರುಗಳು, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕಾರುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿನಿ ಮ್ಯೂನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮಗಿನ್ನೂ ಸುಮಾರು 20,000 ಬಾವಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಾನು ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕವನು. ಅರಣ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಿಸರಾಗಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳ ಪ್ರದೇಶ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿಯತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂರಹಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಆ ಭೂರಹಿತ ವ್ಯವಸಾಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ಬರುತ್ತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೆ

ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಮ್ಮ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಉಳುಮೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಬಹುದಾದ ಭೂಮಿ ಇರುವುದು 50 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟಾರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಂಜರ್ ಭೂಮಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟೈಗರ್ ಟ್ಯಾಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಭೂರಹಿತ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 15.5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮರೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಿತ್ತು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ನಾಶವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕತ್ತರಿಸಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಕಾಡಿದ್ದರೇನೇ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು. ಅದರಲ್ಲೂ ತತ್ಕಾಪಿ ಈಗ ಎರ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಸುತರಾಂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಉದ್ಧಾರದ ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದವನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಇದಂತೆ. ಹೀಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಳೆಬೆಳೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅದರ ಪಲ್ಪನ್ನು ರೆಯಾನ್ ತಯಾರಿಸಲು ಬಿರ್ಲಾ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚಿಸಲರತಕ್ಕ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ. ಇದೇ ಅಲ್ಲ ಈ ದಿವಸ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಅಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸಿಂಹಸ್ವಪ್ನ. ಅಂತೂ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿದೆ. ಇವರು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರೈತನ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲ ಹಿಂದಿನವರೆಗೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಸೌದೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಮುಟ್ಟುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ದಿವಸ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತೀರದಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ದರ್ಪ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ 1,500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನುಳಿದ 1200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಎರಡು ಭಾಗ 500 ಜಿ. ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಡಿರತಕ್ಕ 230 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣ ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಂದರೆ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸ್ಕೂಲ್, ಫ್ರೀಸ್ ಪೌಡರ್, ಲಿಪ್‌ಸ್ಟಿಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭೋಗವನ್ನುಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಬಹಳ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಾಗಲೀ ಸಂಬಳ ಭತ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಂಡರ್‌ಗಾರ್ಟನ್ ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಿಷನರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಾರುಗಳನ್ನ ನ್ಯಾಷನಲೈಜ್ ಮಾಡಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕರಿಯಪ್ಪ ಗೌಡ (ಹುಣಸೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿನಂದನಾ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕೂಗನ್ನು ನಾವು ಸತತವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ. ಇದನ್ನು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ 'ಬೇಲಿ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇದಂತೆ" ಆಗಿರುವ ನನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಎರಡ್ಮೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾದ ಒಂದು ಅಡಳಿತದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೀಸನರ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಲೀಫ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಪ್ರತಿ ಫಲ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ, ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್, ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಏನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇತಕ್ಕ ಒಂದು ದೋಷವನ್ನು ನಾನು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾರೂ ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಜಮೀನ್ದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಕಾನೂನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡದೆ ಮಿತಿ ತರಬೇಕು. 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಿತಿ ಇರಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಆಸ್ತಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಅದ್ಧೂರಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾನತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದಂಥ ವೇತನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹುಟ್ಟತಕ್ಕ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ವಿವ್ಯಾವಂತನಾಗಿ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅವನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅತನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಇರಕೂಡದು. ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಹೊಲವನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಬರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾವಂತ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೇಟಿನೆಗಳು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳು ಹಲವಾರು ಶಾಸಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ ಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆ ಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಂಥ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಅರ್ ಆರ್ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟೆ ಬರೆಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತು ವರ್ಜಿ ಪಹಿಸುತ್ತೇನೆ, ಜಮೀನು ತಕರಾರು ಎಲ್ಲವನ್ನು ನರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಿವರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ದಬಾಯಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ನಾಲೆಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುರುತು ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ನಿಯಮ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭೂಮಿ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ 50 ಭಾಗದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಏರಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹರಿಜನ ಅಥವಾ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಲಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮೆಳೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಂಥ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಮಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇದೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್-ಸರ್ವೀಸ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಕಾಲೋನಿಗಳು 2-3 ಇವೆ. ಈ ಕಾಲೋನಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ. ಎಕ್ಸ್-ಸರ್ವೀಸ್ ಮನ್‌ಗಳು ಯಾವ ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ಜನ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬರದೆ ನೊಗ, ಹಗ್ಗ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದಂಥ ಜನ ಆ ಕೆಲಸ, ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಪೀಡಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಜಾಲಿಯ ಒಂದು ಧೋರಣೆ, ಒಂದು ದಾರಿ ಶುದ್ಧ ಅವಿವೇಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದರ ರೂಪ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳವರು ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಹೊರಬರಬೇಕಾದಂಥ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ತರಹದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರಿಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಂತ ಮಾಡಿ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾ ಜಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಭವ ಏನೆಂದರೆ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಸ್ಕೂಲು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಪೆಹಿಕಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು 150 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈಗ ಐದು ಜನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕರಿಯಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಟೂರು ನೋಟು ಬರೆದುಕೊಂಡು ನಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

6-00 P.M

ಇನ್ನು 1972-73ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮತ್ತು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾದುನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಯೋಜನೆ ಸ್ಕೀಮು ಇದೆ. ಅದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 4-5 ವರ್ಷವಾದರೂ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹುಣಸೂರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಲೆನಾಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಈಗ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 16 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ನೊವರೆಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ ಒಂದು ಶುಭ ಸೂಚನೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ಈ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು. ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಇದರ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕು. ಅವರ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will now rise to meet at 12 NOON to-morrow.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday, the 14th April 1972.

WD 17332-GPB-550—27-6-72